

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Илиана Петкова, катедра „Дидактика“

Факултет по педагогика, СУ „Св. Кл. Охридски“

ОТНОСНО: дисертационен труд на тема: **„Въздействие на педагогическите иновации върху мотивацията на учителите да преподават и на учениците да учат (перспектива на израелски учители и училищни директори)“** за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, по професионално направление 1.2. Педагогика, Докторска програма Теория на възпитанието и дидактика

Автор на дисертационния труд: **Рина Коен**, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Социална педагогика“ при Факултета по педагогика на ЮЗУ „Неофит Рилски“

Научен ръководител: доц. д-р Траян Попков

Безспорен факт е, че пандемията от COVID-19 разтърси целия свят и освети всички силни и слаби страни на всяка една сфера от икономиката. Образователната система също изпрати пред редица предизвикателства участниците в системата - министри, инспектори, директори, учители и родители. Всички те положиха усилия в името на учениците. Това доведе до редица различни подходи при организацията на работата на училището, на учебното съдържание, на методите на преподаване, някои от които можем да наречем иновативни. Подобни процеси са протекли и в Израел и в представения дисертационен труд докторантката Рина Коен прави опит да ги улови, представи и анализира.

Дисертацията е в обем от 247 стр., от които 198 стр. основен текст, 34 стр. използвана литература от 350 източника и 15 стр. за приложения. Следвана е класическата структура от увод, четири глави, използвана литература и 2 приложения.

В увода докторантката прави кратък, но целенасочен преглед на световните процеси, обрисова мястото на образованието и ролята на иновациите за неговото развитие. Тя дава една детайлна картина на случващото се в израелската образователна системи и не се страхува да посочи и проблемите като: ниските постижения на учениците; недостига на учители и особено на качествени такива, което води и до нарастване броя на работещите с пенсионен статус учители; „намаляването на доверието между училищната институция и заобикалящата я среда, особено родителите на учениците“, разминаването между новите конструктивистки парадигми и реално случващото се в училище от гледна точка на методи на преподаване и мотивацията за учене у учениците.

Първата и втора глава са теоретичната основа, на която стъпва докторантката. Обемът е общо 64 стр. На базата на анализа на 350 източника, от които 302 на английски и 48 на иврит Рина Коен обрисова иновациите като явление, и конкретно тези в израелската образователна система, създава профил на иновативния израелски учител. Прави впечатление широкият професионален поглед на докторантката върху иновацията като феномен, което влияе върху развитието на обществото като цяло, на образователния сектор в световен и национален аспект. Докторантката свързва иновациите с въвеждането на нови идеи, които

действат двупосочно - отгоре-надолу, описан като процес на партньорство между Министерството на образование на Израел и училища и директори и от отдолу-нагоре - „като цялостно системно решение чрез повишаване на мотивацията на учителите и образователните въздействия“. И двете са описани много добре и са отлична основа за представяне на иновационните идеи и процеси в израелската образователна система. Те са в четири посоки - иновации в образователните парадигми, иновации в методите на преподаване, иновации в учебните помагала и иновации в учебното съдържание и умения. Основният акцент в предложения дисертационен труд е именно релацията преподаване-учене. Основният изследователски въпрос е как педагогическите иновации, които се правят в израелската образователната система влияят върху мотивацията на учителите и ученици в техните основни дейности - преподаване и учене? Изследват се влиянието на тези иновации както по хоризонтал т.е. влиянието им върху самия учител като водещ в процеса на обучение, върху учениците, родителите, колегите, но и по вертикала – върху училищното и общинското ръководство, дори до Министерството на образование. Проучването е насочено към три групи изследвани лица - самите учители-новатори, ученици и техните родители, и директорите като проводници на официалната образователна политика.

Трета глава е посветена на методологията на емпиричното изследване. Докторантката Рина Коен формулира 3 изследователски въпроса и 3 хипотези. Провежда изследването на два етапа. Първият е на базата на количествен инструмент – адаптирана скала за *удовлетворение на основните психологически нужди и неудовлетвореност (BPNSFS; Benita et al., 2020)*. Чрез анонимен въпросник е събрано мнението на 116 иновативни учители от всички видове училища (основни, средни училища и колежи) от различни части на страната. Въпросникът съдържа две части. Първата е с шест подскали, за трите основни психологически потребности: автономност, компетентност и свързаност. Всяка психологическа нужда е измерена под формата на удовлетворение (S) и разочарование (F). Втората част измерва отношението към иновациите в училището и включва седем подскали, представящи различните аспекти на работата на учителите, и двадесет и три елемента. Формулираните 27 твърдения са свързани с мотивационните източници на иновация и възприятията на учителите-иноватори за ефекта от тяхната иновация. Отговорите са по скала на Ликерт, варираща от 1 до 5, като 1 е „Не съм съгласен“, а 5 е „Много съм съгласен“. Вторият етап на изследването е с качествен инструмент – полуструктурирано дълбочинно интервю. То е проведено с 13 иновативни учители, дали предварително своето мнение и по първия инструмент. Докторантката има обективен поглед и представя ограниченията на изследването, но и дава препоръки за бъдещи такива. Интервюто съдържа 7 въпроса. Анализът е направен не по отделни въпроси, а по формулираните тези, разгледани като отделни единици. Това е дало възможност на докторантката да изведе още по-добре основните идеи и проблеми, което придава и дълбочина на изследването. Представени са 4-ри нива на въздействие на иновационните процеси – върху личността на учителя-новатор, върху техните ученици, върху колегите, върху родителите. Представени са и разбиранията на учителите относно въздействието на директорите и образователния мениджмънт върху насърчаването на образователните иновации.

Четвърта глава е посветена изцяло на анализа, но в сравнение с вече налични теоретични и емпирични изследвания и в светлината на образователната и социокултурната среда в Израел. Той е на базата на теорията за екологичните системи на Бронфенбренер с нейните 5 нива – макросистема (образователна политика, нормативна база), екзосистема (общност, местна власт и родители), мезосистема (училищна администрация), микросистема

(колеги и ученици) и индивидуална система (личностни характеристики и мотивация на учителите). Този подход придава на анализа пълнота, задълбоченост и широта на изследователските предположения.

Изводите са по посока изследваното въздействие на образователните и педагогическите иновации на 4 различни нива - иновативни образователни парадигми, иновативни методи на учене и преподаване, иновативни учебни помагала и иновативно учебно съдържание и умения. Проучването показва значително въздействие на иновациите в образованието върху всички посоки: самите иновативни учители, непосредствената работна среда, с която взаимодействат: техните колеги и ученици, екипът за управление на училището, както и значителното въздействие върху учениците, родителите и общността. Направени са 9 препоръки към представителите на високите управленски нива (политиците) и към тези на средно ниво (директори).

Приноси на дисертационния труд са с теоретичен и приложен характер:

1. В теоретичен аспект - безспорен принос на дисертационния труд е цялостният теоретичен модел и замисъл на изследването. Самата тема е изключителна актуална, а широкият поглед на докторантката върху него, задълбоченият теоретичен анализ показва високо ниво на владееене на научната материя по проблема.

2. В приложен характер – проведеното изследване не е мащабно по своя брой изследвани лица, но впечатлява с ясна логика и научно обоснован инструментариум. Направеният анализ е целенасочен и задълбочен.

Авторефератът отразява изцяло разработения дисертационен труд. Докторантката има три публикации, две, от които са в списания с импакт фактор и една от конференция.

Заключение: Актуалността на темата, отличната теоретична подготовка на докторантката и проведеното изследване, чрез което демонстрира умения за формулиране и доказване на научноизследователски хипотези ми дават основание да предложа на членовете на научното жури да подкрепят предложението за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Рина Коен в област на висше образование 1. Педагогически науки, по професионално направление 1.2. Педагогика, Докторска програма: Теория на възпитанието и дидактика.

Дата: 12.02.2023 г.

доц. д-р И. Петкова:

OPINION

by Assoc. Prof. Iliana Petkova, PhD, Department of Didactics
Faculty of Pedagogy, Sofia University "St. Kliment Ohridski"

SUBJECT: Dissertation on the topic: "The impact of educational and pedagogical innovation on the motivation of teachers to teach and students to learn (Israeli innovative teachers and school principals perspective)" for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, by professional direction 1.2. Pedagogy, PhD program Theory of education and didactics

Author of the dissertation: **Rina Cohen**, doctoral student of independent training at the Department of "Social Pedagogy" at the Faculty of Pedagogy of South-West University "Neofit Rilski"

Academic Supervisor: Assoc. Professor Trayan Popkochev

It is an indisputable fact that the COVID-19 pandemic shook the entire world and highlighted all the strengths and weaknesses of every single area of the economy. The education system also faced a number of challenges for the participants in the system - ministers, inspectors, principals, teachers and parents. All of them made efforts for the sake of the students. This led to a number of different approaches to the organization of the school's work, to the learning content, to the teaching methods, some of which we can call innovative. Similar processes have also taken place in Israel, and in the presented dissertation the PhD student Rina Cohen attempts to capture, present and analyze them.

The idea of the dissertation is presented on 247 pages, of which 198 pages are the main text, 34 pages are references from 350 sources, and 15 pages are for appendices. It follows the classic structure of an introduction, four chapters, references and 2 appendices.

In the introduction, Rina Cohen makes a short but targeted overview of world processes, describes the place of education and the role of innovations in its development. It gives a detailed picture of what is happening in the Israeli education system. He is not afraid to point out problems such as: the low achievement of students; the shortage of teachers, especially quality ones, which also leads to an increase in the number of teachers working with pension status; "the decrease in trust between the school institution and its environment, especially the students' parents", the discrepancy between the new constructivist paradigms and what actually happens in school in terms of teaching methods and students' motivation to learn.

The first and second chapters are the theoretical basis on which the doctoral student steps. The volume is 64 pages in total. Based on the analysis of 350 sources, of which 302 in English and 48 in Hebrew, Rina Cohen describes innovation as a phenomenon, and specifically those in the Israel education system, creates a profile of the innovative teacher's Israel. The broad professional view of the doctoral student on innovation as a phenomenon that affects the development of society as a whole, of the educational sector in a global and national aspect is impressive. The PhD student links

innovation to the introduction of new ideas that work both ways - top-down, described as a partnership process between the Israeli Ministry of Education and schools and principals, and bottom-up - "as a whole system solution by increasing the motivation of teachers and educational impacts'. Both are very well described and are an excellent basis for presenting the innovative ideas and processes in the Israeli education system. They are in four directions - innovations in educational paradigms, innovations in teaching methods, innovations in learning aids and innovations in learning content and skills. The main emphasis in the proposed dissertation is precisely the teaching-learning relationship.

The main research question is how the pedagogical innovations that are made in the Israel education system affect the motivation of teachers and students in their main activities - teaching and learning? The impact of these innovations is studied both horizontally (on the teacher himself as a leader in the learning process, on students, parents, colleagues) and vertically (on school and municipal management, even up to the Ministry of Education). The study is aimed at three groups of researched persons - innovative teachers, students and their parents, and the principals as conductors of the official educational policy.

The third chapter is devoted to the methodology of the empirical research. PhD student Rina Cohen formulated 3 research questions and 3 hypotheses. Conducts the research in two stages. The first is based on a quantitative instrument - an adapted scale for the satisfaction of basic psychological needs and dissatisfaction (BPNSFS; Benita et al., 2020). Through an anonymous questionnaire, the opinion of 116 innovative teachers from all types of schools (primary, secondary schools and colleges) from different parts of the country. The questionnaire contains two parts.

The first has six subscales for the three basic psychological needs: autonomy, competence and relatedness. Each psychological need was measured in terms of satisfaction (S) and frustration (F). The second part measures attitudes towards school innovation and includes seven subscales representing different aspects of teachers' work and twenty-three items. The formulated 27 statements are related to the motivational sources of innovation and the perceptions of teacher-innovators about the effect of their innovation. Responses are on a Likert scale ranging from 1 to 5, with 1 being "Disagree" and 5 being "Strongly Agree". The second stage of the research is a qualitative tool – a semi-structured in-depth interview. It was conducted with 13 innovative teachers who gave their opinion in advance on the first tool as well. The doctoral student has an objective view and presents the limitations of the research, but also gives recommendations for future ones. The interview contains 7 questions. The analysis is not done on separate questions, but on formulated theses, considered as separate units. This has given the doctoral student the opportunity to bring out the main ideas and problems even better, which also gives depth to the research. 4 levels of impact of innovation processes are presented - on the personality of the innovative teacher, on their students, on colleagues, on parents. Teachers' understandings of the impact of principals and educational management on promoting educational innovation are also presented.

The fourth chapter is devoted entirely to the analysis, but in comparison with already available theoretical and empirical studies and in the light of the educational and sociocultural environment in Israel. It is based on Bronfenbrenner's ecological systems theory with its 5 levels – macrosystem (educational policy, regulatory framework), exosystem (community, local government and parents), mesosystem (school administration), microsystem (colleagues and students) and individual system (teachers' personal characteristics and motivation). This approach gives the analysis completeness, depth and breadth of research assumptions.

The conclusions are in the direction of the researched impact of educational and pedagogical innovations at 4 different levels - innovative educational paradigms, innovative learning and teaching methods, innovative learning aids and innovative learning content and skills. The study shows the significant impact of innovation in education on all fronts: the innovative teachers themselves, the immediate work environment they interact with: their colleagues and students, the school management team, as well as the significant impact on students, parents and the community. 9 recommendations were made to the representatives of the high management levels (politicians) and to those at the middle level (directors).

Contributions of the dissertation are of a theoretical and applied nature:

1. In a theoretical aspect - an indisputable contribution of the dissertation work is the overall theoretical model and design of the study. The topic itself is extremely topical, and the doctoral student's broad view of it, in-depth theoretical analysis shows a high level of mastery of the scientific material on the issue.

2. In an applied nature - the conducted research is not large-scale in terms of the number of people examined, but it impresses with a clear logic and a scientifically based toolkit. The analysis made is targeted and thorough.

Авторефератът отразява изцяло разработения дисертационен труд. Докторантката има три публикации, две, от които са в списания с импакт фактор и една от конференция.

Conclusion: The topicality of the topic, the excellent theoretical training and the conducted research, through which skills in formulating and proving scientific research hypotheses are demonstrated, give me the reason to propose to the members of the scientific jury to support the proposal to award the educational and scientific degree "doctor" to Rina Cohen in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, by professional direction 1.2. Pedagogy, Doctoral program: Theory of education and didactics.

Date: 12.02.2023 г.

Assoc. prof. Iliana Petkova, PhD:

